

Szerkesztőség és kiadó hivatal

115 cm. szélesek, puha gyapjú szövettel alkalmasak, min-

HIRDETMÉNYEK.

...és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szilártságát illető minden közlemények ide intézendők

...fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Égész évre	10 ft —
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hónapra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábo-petitsor egy-szeri beiktatásáért 6 kr. Bélyeggy minden hirdetésért külön 20 kr. Nyitlár 4 hasábo-petitsorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Hétfő, augusztus 24.

162. szám

Segítséget a gazdáknak!

I.
(T.) Ha a pénzüntétekből kifogy a pénz, a krach igen könnyen beüthet. A gazdák jórésze onnan fedezi most azt a hiányt, melyet terméskből, állatból, feldolgozott nem viszik piacra hanem piac helyett a hitelintézetekhez folyamodnak. Vanak vidékek hol a hiteintézetek ostrom alá vannak vetve, s kezd bekövetkezni az állapot, melyet az ellenzék már évek óta bekövetkeztetnek hirdetett. Bekövetkeztetnek hirdetett pedig a rossz kormányzás miatt, bekövetkezni jelentkezik pedig a második ágrészi versenyek miatt, melyek ellen hiába minden elküldött védekezés, ha csak egész Európa össze nem fog.

Az ellenzék által a kormány ellen intézett támadások és vádak méltatlanságot semmi nem igazolja eklatánsabban mint a mai helyzet. A nemzet elszegényedésétől tartott istenkáromlásokat, most kezdi büntetni a nemezis, most kezdi megmutatni, hogy a szegényedés jelei mifélek.

A pénzüntétek túltömöttségét arra magyarázzák az ellenzéki lapok, hogy hitel nincs. Hogy kellene a pénz, de nem adnak, mert a ki felakarna venni, nincs hitele. Hogy ezelőtt azért nem voltak a pénzüntétek túltömve, mert volt még hitel, de ma már nem lehet a pénzt biztos kezekbe adni. Hát hogy mennyire sajnálkált és mennyire valótlán volt amaz állítás, a mai helyzet megmutatja, mert ma, annyira hitelképesse lett a már 15 év előtt elpusztult birtokosság, hogy a hitelintézetek rohamosan kezdenek ürülni. S így, az ellenzék szerint most kezdődnek az eldorádó. Eddig nyomor volt és inség, hogy amint az „Egyetértés” maga is írta: „Nincs már a népnek betevő falatja, és elvették tőle az utolsó krajczárt.” — ezért is volt a pénz a hitel-

intézeteknél feltorlódva mert nem lehetett adni senkinek. Ime, a hitel egyszerűen megjött, s a hitelintézetek azon kezdenek aggódni, hogy kimerülnek. Megy most pénzért a gazda egyre-másra, s amint látszik, kap is, mert a pénzkészlet a pénzüntéteknél egyre apad.

Melyik most már az igazi? Az-é, hogy hitel nem volt, vagy hogy a pénzre nem volt szükség? Most kezd belátni minden ember, hogy mikor jó termés mellett a buza 12—14 forint volt, hogy a té káromlás volt még akkor is pusztulásról beszélni. Igenis, elpusztult aki mar az utóját járja, de mikor kezdődött még annak a baja? — míg ellenben a betegeknek kétharmad része kiépült. — Arokszálláson a 500 holdas gazdának egyre-másra 10.000 forint volt a jövedelm. Békésben 15 forintot fizetett a haszonbérli holdanként és megvagyonosodott mellette. Az ellenzéki sajtó pedig festette az ördögöt a falra, kiabálta az inséget egyre-másra, s vádolta országpusztítással a Tisza kormányt, míg végre a nagy hívogatóra és keletgetésre a pusztítás szelleme felébredt, megrázta kiserieties üstökét, és romlás terjesztő fekete uszályával végig söpri Európát. Most méltóztassanak az ellenzéki újságíró uraknak dobot verni, lármát csapni, most mikor itt a sáskasereg, melyet hívogatóval csalogattak vala. De persze nem a Tisza kabinetjéből üdült elő, hanem Amerika, Azsia, Ausztrália hozza s az epidemiából mely elárasztja Európát, nekünk is kijut a magunk része. És az ellenzéki újságíró urak minden bölcseséggel elfogyott, egész tudományuk odáig tejtett, hogy: nem kell lehajtani az adót. Ergo, a bukások sorát mindjárt először is az állam bukásával kell megkezdeni.

— Kiegyezési tárgyalások. Szeptember elejével az osztrák miniszterek ismét teljes számban együtt lesznek Bécsben és Tisza

miniszterelnök is hazajön Ostendéből. Habár az osztrák és magyar kormányok el vannak határozva a kiegyezési tárgyalásokat lehetőleg mielőbb megkezdeni, mégis — mint a „Presse” írja — előbb a mindkét törvényhozás elé terjesztendő javaslatokat kell megállapítani. Ezek közé tartozik első sorban a költségvetés.

Erre tekintettel a kiegyezési tárgyalások csak szeptember második felében, sőt valószínűleg csak októberben lesznek megkezdhetők. Tudvalevőleg legelőször az osztrák-magyar vám és kereskedelmi-szerződés kérdése fog tárgyalatni. Ezzel kapcsolatban valószínűleg vita tárgyat fogja képezni az osztrák magyar vámtarifa revíziója, illetőleg a kereskedelmi szerződések megújításánál követendő kereskedelmi politika megállapítása.

— Tisza Kálmán miniszterelnök vizsgálójele. Tisza Kálmán miniszterelnök, — mint a „Bud. Corr.” Ostendéből értesül, — szeptember 1-én Bécsbe és szeptember 2-án Budapestre érkezik.

A kremsieri császártalálkozás.

A kremsieri találkozóra vonatkozólag a következő hivatalos program tételt közzé: A legmagasabb orosz vendégek aug. 25-én érkeznek Szezakovába, hol a parancsnoki tábornok, a hadtestparancsnokok és Galiczia helytartója által fogadtattanak. A sziléziai és morva határon az illető tartományi elnök és a helytartó üdvözik. — Királyi ő felsége és Rudolf trónörökös Galleinig utaznak a vendégek elé A kremsieri pályaházba, hol katonai és polgári hatóságok és egy díszszázad lesz felállítva, Erzsébet királyné üdvözi a legmagasabb vendégeket. Az udvari méltóságok bemutatása az érseki palota nagytermében fog történni. Ebéd után szűk körben színi előadás lesz, később teázás és vacsora. Aug. 26-ára vadászat van tervezve, erre villás reggeli és a legmagasabb vendégek távozása előtt ebéd lesz. A czári párt kísérik: Miklós trónörökös, továbbá ennek öccse György nagyherceg, valamint Wladimir nagyherceg és Mária Pawlowna nagyhercegnő. A kíséret többi tagjai közül fölműltjük: Giers külügyminiszter, herceg Lobanoff nagykövet és hazánkfiát Zichy Mihály orosz udvari festőt.

Hohenlohe főudvarmester már megtekintette az előkészületeket és próbakoecizást tett azon hintókkal, melyek ő felségeiket a vasutól fogják elhozni. A j. tekszin már majdnem elkészült. Az első sorban öt aranyos karszék van elhelyezve; egyébként pedig 150 ülés van összesen a nézőtérben. A város feldíszítése nagyban folyik. Minden házban virág- és lombtüzérek vannak végig aggatva. Mindentelé zászlók vannak kitűzve és ezek között igen sok orosz zászló is. Taafé miniszterelnök holnap délután érkezik. A lakásszükség igen nagy.

A kastély díszterme, mely 1848-ban az országgyűlés tanácskozó helyéül szolgált, most már teljesen elkészült, hogy benne a díszbenedek megtartani lehessen. A nagyon hosszú és meglehetősen széles terem egészen fehér, a tükör üvegű magas ablakok át a kastély kertjébe láthatni. A terem hosszán végig vonul egy vörös damasztal takart asztal. A székek támlái arany cirádás fehér damasztból készültek, az ülések piros posztóval vonak be. A terem kandallóját fehér sárga seilyem fűdi el, gazdag virág és madár himézssel. E szőnyeg történelmi értéke is rendkívüli: Mária Terézia királynő munkája. A fölepről tiz kristály csillár csügg alá, a falakon karos gyertyatartók vannak. A gyertyákat egyszerre, egy pillanat alatt gyújtják, egy öszszekötő fonál segítségével. A keddi nagy ebéd után a hattutavon séta esónakázás lesz. A tóra már lebecsülték az e célra hozott pompás gondolákat.

Gyümölcskiállítás Debreczenben.

Felhívás.
Hogy alapszabályaink 2-dik §-ában foglalt azon rendelkezések, hogy egyleti kertünkben, de más gyümölcseszek által termelt különömmü gyümölcsfajok a pomológiát kedvelők oktatása, valamint a kezdő gyümölcsészeknek szükséges ismeretnyújtása céljából lehetőleg minden évben gyűjtem nyben öszszállítva felmutathassanak — ez évben elég tétethessék.
Hogy továbbá a választmány f. évi Julius 29-én kelt abeli határozata szerint az országos kiállításnál rendezendő öszi időszak gyümölcskiállításán egyletkertünk, a város és legközelebbi környéke méltóan képviselve legyen.

„Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Tóbiás ur.
Rajz.
Vértési Gyulától.
[Vége]

Ez a természetesen nagyon tetszetek a költőnek s kezdett gazdaszonyáról jobb véleményeket táplálni, mint a ki „kezd mőtő lenni arra, hogy a remekművet hallhassa.”

Azonban a szerzőnek dícséretére legyen mondva egy tekintetben felül állott a legtöbb költő uron (e sorok írója legkevésbé sem szándékozik az általa legfőbbre becsült ezen osztálybeliek haragját felidézni) — s kész számos kivételt elismerni, lévén ez költőben e sorok igénytelen írójának legszerényebb véleménye) a mennyiben a korai huság része vett rajta erőt, s dícső munkáját Sári néni kívül nem mutatta meg senkinek sem.

— Majd ha kész lesz az egész, akkor csodálja az egész világot, akkor ismerjük meg, akkor tudjuk meg, hogy ki az a bolond Farmatring Tóbiás (az igazság kedvéért e sorok szegény írója bátorodik megjegyezni, hogy a falabliek Tóbiás urat bolondnak tartották. Hogy volt e ezen hírek terjesztésében valami része Sári nénié, s hogy volt e közhiedelemek ebben a véleményében valami jogosult igazsága — amaz elbirálására legkevésbé sem érzem magamat kiváltottnak)
... Akkor akkor, mikor majd művet erőszakral kapdossák egy más kezéből, a lapok arc-képmet kérik, életrajzomért sürgögetnek, messze vidékről híres írók jönnek látogatni, mikor majd a dícsőség tengerében furdóm — akkor mondják ki az a bolond Farmatring Tóbiás — s a szegény ember

arca egészen kigyúl, szeme csak úgy ragyog, ajkai izgatottan rángatóznak — mikor ezek a kedves gondolatok keresztül kúszul száguldoznak agyát.

A nagy csomag sűrűn teleirt papírt, napjában százszor is végig nézi laponként, hogy nem hiányzik e egy drága lap, s minden este három lakattal zárja el a nagy vas-pénzszekrénybe, hogy el ne lopják. S még álmából is gyakran feljött szegény Tóbiás ur, mikor azt álmodja, hogy drága kincsét el akarják rabolni — ilyenkor félve, megy oda a szekrényhez s reszkette nyitja ki, hogy vajon benne van e mind?

IV
A kelő nap sugarai beragyogtak az ablakon, a füléműtő vidán csicsérgéssel üdvözölte a virradatot, a napszámások dőlő mentek ki a tanyákra, a falu kakasai hangos kukorékolással ébresztették a lusta embereket egyszóval a legszebb nyári reggelek egyike volt, mikor Farmatring Tóbiás ur még benut ilt a „Musák templomában.” A majd nem egészen leéget gyertyaszál sápadt, pislogó világban még kiserietesebbnek tűnt fel Tóbiás ur kétért gönyvedt alakja, viaszszárga ráncos pergamentszerű arcával, s az egész éjjeli fennléltől vérben forgó beesett gödreből, ámoson pislogó szemével, kopasz, tar fejével, melyen aíg lézenget egy két elvétet fehér hajszál. Nagy lebegő deres ajkszakála és piczi félig elvágott bajusza azonban az egész szánalmas alakban megdát nevesté ges vonását.
Még egy pár sort irt lázas sietségge Tóbiás ur, azután leirhatlan büszkeséggel porozta be az írott lapot, majd áhitattal ajkaihoz emelte s forró csókot nyomot reá.
— Végre va'ahára — susogta lázasan — miközben ezt a lapot is oda helyezte a többiek fölé majd izgatottan fölkapta az egész csomagot, szívéhez szorította, forró csók-

kal árasztotta el s mint az örült szaladgált vele szobájában fel s alá?

— En egyetlenem, én boldogságom, én mindenem — beszélgetett kimondhatatlan gyöngéd hangon a papírhalmazhoz — készen vagy egészen, most már elmész a dícsőséget hogy ide hozzád nekem édes egyetlenem ...

Válóban készen volt, egészen készen a dícső munka, s Tóbiás ur öröme határtalan volt.

Vágyai álmai, reményei teljesezésbe mentek: a dícső munka készen volt.
— Nem szabad kéni egy napot sem. Holnap reggel indulok P. stre. Csomagoljon be. A zöld atillát ki ne felejtse se a kordó van eszmát — osztogatta Sári néniének a parancsokat Tóbiás ur, majd újra visszatért az elhagyott témára — meglehet else ezretnek Pestről ha elolvassák. Különbben majd megírom magának. Csak tegyen be 10 inget a többit majd felhozhatja maga. Mert magának is fel kell jönni. Dícsőség-mában magának is kell osztzkodnia.

A munkát kéri? Hov'isze? majd azt oda engedem tenni.
Azt a kezembe viszem Egy perc-re sem hagyom el. Hogy gondol maga olyan ostobaságot. Ilyen dolgot csak ugy oda bepakolni, hogy akárki kinyissa, kivigye! Oh oh, hogy vén létére nincs enynyi esze!

Sári néni maga is belátta, hogy bolondot gondolt s néma áhitattal nézett a nagy csomagra, melyről lassanként maga is elhitte hogy igazán kincseket ér.
Gyöngéd gondossággal csomagolt be mindent a hű eseléd, elmehegett volna avval még az óperenciás tengeren túl is.
Csak hogy Tóbiás ur nem ment, még Pestre sem juthatott el. Oda ment el ahová nem kell semmit sem vinni. Oda a falu alá abba a kis körülárlalt temetőbe.

V.

A testileg, lelkileg el gyötört embert, a műve bevégeése fölötti öröm levert a lábáról. Sári néni puha ágyba fektette, herbatheát melegített Tóbiás urnak de mind nem használt az semmit.

Két nap múlva kiszenvedett. Utolsó kívánsága az volt, hogy munkáját másolják le s a másolatot küldjék az académiához kiadás végett, az eredetit pedig tegyék mellé a koporsóba.

Az örökösök, kik a busás örökségen osztzkodtak. Természetes (e sorok írója ezért a maliciós „természetesen” szóért engedelmét kér, szivesen elismervé, hogy vannak oly örökösök is kik az örökhagyó akaratát tiszteletben tartják, különben is ez csak e sorok írójának legszerényebb véleményén) mit sem gondoltak a szegény öreg ebbeli óhajával. Az esetlen csomagot összekötötték és feldobták a padlásra a többi lisulom könyve közé az elhunytak.

De a szegény Sári néni kire az elhunyt a könyve kiadásából befolyó rengeteg jövedelmét hagyományozta (nem ugyan a nagy jövedelemre való kilátásból mint inkább Tóbiás ur iránti kegyeletből) elkérte a drága munkát, lemásoltatta saját keserves pénzén s felküldte az académiához az elhunyt kívánsága szerint. A eredeti példányt pedig, egy éjjel felásván a sírt, az elhunyt koporsóhoz temette el.

Azután várt várt arra a dícsőségre, meg arra a gazdagságra amit a Tóbiás ur elküldött munkája fog majd hozni.

Végre megérkezett a váiva várt válasz Nem is hozzá jött hanem az előjárósághoz Visszaküldték a kéziratot s figyelmeztették az előjáróságot, hogy vizsgálta meg a beküldő egyént vajon nem szenved e elmebajban,

Mikor tudomásul vette a választ csak annyit mondott rá Sári néni:

A jelen elég bő gyümölcs-termő évben kínálkozó anyag felismerése végett, felkérem kívül czimzett urat hogy a kiállításra alkalmasnak itélendő fajokat színnel ha lehet, — de szín nélkül is, további meghatározás végett az egyleti választmány jegyzője Gyűgye József urhoz vagy alulírtához megjelölésével a beküldendő mennyiségnek f. Szeptember 1-ig bejelenteni sziveskedjék.

Megjegyzem még, hogy a belkúldendő alma, körte, szilva, dió, mogyoró és szőlő előbb itt helyben a f. é. októberi nagyvásár alatt kiállítatni, s a majd in érdemesnek találó váfajok az Oct. 15-től 31-ig tartandó országos idős-zaki gyümölcskiállításra felkúldetni fognak.

Debreczen 1885; Agusztus 18.
Balogh Imre.
az izelő bizottság elnöke.

A „Fröbel gyermekert.”

Válasz F. L. urnak D. N. E. 31-ik számában közölt cikkére.

Mindenek előtt fogadja t. cikkirő ur halás köszönetem, a miért szives volt foglalkozni a Fröbel kert ügyével.

Annyira meg szoktuk már, hogy mindenki mostoha gyermekének tekintti ez ügyet, hogy végtelenül halások vagyunk az iránt, a ki érdeklődik iránta.

Csak szabad legyen egy pár szóval cikkirő urat felvilágosítani a czikk egy pár pontjára nézve.

Először: a Fröbel egylet a világról sem akar kizárólagos ur i gyermek kert t tartani, az, hogy azt akar de más értelemben, nevezetesen a közép osztály számára akar egy ovodát tartani Fröbel rendszer szerint. Másodszor: A város nem is az ur i gyermekert elvének győzedelme és a tandíj emelés végett tagadta meg a 600 ft. segélyt, hanem ellenkezőleg mi emeltük fel a tandíjat azért mert a város megtagadta a segélyt; a pedig két nagyon különböző állapot.

Mikor mult év decemberbe tartott városi közgyűlés elhatározta, hogy még 1885-r megadja a segélyt, de továbbra nem; tartsa fent maga magát a kert, akkor mi számot vetünk magunkkal, hogy és mikép éljünk ez után.

Méltóztassék tekintetbe venni, hogy 600 ft oly tekintélyes összeg a minek elvezetése még kedvezőbb viszonyok között élő egyletnek is nehezebb esnék, hát még ilyen mostoha körülmények között trespednek mint a Fröbel kertegylet, hogy ne okozna igen nagy veszteséget.

Tehát az elnökség gyűlést hirdett. Igen de a Fröbel kertegyletnél gyűlést összehozni, rendkívül nagy feladat. Az első határidőre összejött: az elnök, titkár és két választmányi tag, ez nem volt határozatképes; egy hét múlva megint kihirdették a gyűlést, akkor megjelent az elnök és két választmányi tag, akkor megint nem lehetett határozni.

Végre a harmadik terminusra, mikor az elnök és alelnök személyesen is felkérte a tagokat a megjelenésre, akkor sikerült határozni.

Ez a gyűlés után minden kigondolható uton és módon igyekezett a megelhetés kérdését eldönteni. 100 frrtal lejjebb vitte a a segéd kertesznoi állást eltörölte, és a lakás egyrészt ki adni elhatározta.

De jó hogy ezt meg nem érte szegény Tóbiás ur!

Ez volt Farmatring Tóbiás historiája. E sorok írja csak anyit jegyez meg még, hogy nevéssu rajta, akinek lelke van hozzá, ő maga részéről, könyeket hullatta. Persze akkor még nagyon fiatal volt azóta megszokta, hogy nagyobb dolgokat is száraz szemmel hallgasson végig.

Nál és Damajánti.

(Folyt. és vége.)

A harmadik résznek (XIV—XXIV. ének) foglalatja: Damajánti visszaszerzi férjét.

A költemény itt visszatér Nálra, ki odahagyva nejét, rohanva futott mind messzebbre míg egy nagy tűzre nem talál. — Az elátkozott kigyókirály égett benne, Nál kiment, a tűzből és akkor a kigyókirály hálából megcsipte, hogy a méreg elrutitása alakját, hogy rá ne ismerjen senki ily nyomorúságában a büszke Nálra; ez a méreg kikergeti belőle a gonosz Kálit, egyszer-mindt oly sebheterlenné teszi Nált, mint Siegfriedet a sárkány vére. Megváltozott rut alakjában most már bátran mehetett emerek közé Nál; el is szegődik Váhuka név alatt kocsisnak Rituparna királyhoz, ki legjobban ért e földön a számoláshoz és kocszakjatekhoz.

Azonközben Bhima király minden országot, följárta, hátha megtalálnák számkivetett vejét és szerencsétlen leányát. — Sokáig hiába folyt minden kutatás, — míg egy brahmán Csédiországra nem jut és ott meg nem ismeri az anyajegyről a szép Damajántit Csédiorszag királyneja, ki nem tudja rabnőjének nevét és sorsát, megőrül e felismerésnek mert hiszen Damajánti anyja édes testvér véle, most megakarja osztani vele birodalmát. — De Damajánti hazai vágyik két kis gyermekéhez.

De még így sem volt kipótolva a város 600 frrta. A mulatság rendezés is foganatosították minden évben, tavaly volt tombola a mi jövedelmezett 350 frrtot, de ezt és ehhez hasonló mulatságot nem lehet minden évben rendezni, mert a közönség jóságával nem szabad visszaélni. Elhatároztuk, hogy ez évben egy gyermek mulatságot (majális) rendezünk. Mikor a terv készen volt, ki ütött a himlő járvány, az iskolákat bezárták, a gyermekek természetesen, hogy a gyermekek öszjévetelét sem lehetett megtartani az egyleti orvos urak véleménye szerint. De elhatároztuk hogy szeptember közepén tartatik meg. Ezen mulatságból bejövő jövedelemre nem lehet biztosan számítani, mert a tapasztalás bizonyítja, hogy kivéden — a nöegylet mulatságát — mind deficizittel végződték.

Itt már más ut nem mutatkozott mint a mit követtünk t. i. tandíj emelés, a határozat az, hogy az egyletitárok egy gyermekért fizessenek 1 frrt 50 krt, a nem tagok 2 frr. Ebből kifolyólag még azt vagyok bátor felvilágosításul mondani, hogy ezen tandíj emelés minden átmenet nélkül aug. 1 én lépett életbe, 2 frrt beiratási díj pedig 3—4 évre szöll az az míg a gyermek a kertbe jár.

Abban azonban tökéletesen egyet értek cikkirő urral, hogy oly módon kellett volna eszközölni a tandíjemelés, hogy a tag fizessen egy gyermekért 1 forintot a nem tag 2 forintot, és így bizonyos, — hogy tem szerint minden egyletnek arra kell töreközni tagot nyertünk volna, pedig az én nézetem, hogy mentül több tagot szerezzen. — Indítványoztuk is ezt néhányan, de a többség ama határozat mellett lévén természetesen az emeltetett érvényre; mind ezen viszatetsző dolog meg nem szűnik és szépen virágoznék a Fröbelkert, ha a nem város akki áldoz a humános intézetekre, töllünk sem tagadná meg a neki oly csekély, — de nekünk igen nagy összeget. Ott állunk, hogy ha a tandíjemelés végett nem küldik a szülek gyermekeiket a kertbe hát a jövő évben kénytelerek leszünk azt bezárni és a csekély törzsvagyont betesszük a takarékpénztárba; hátha jön még egy jobb jövő, a mikor ismét lehet remény a Fröbel kert felvirágzására!

Ránk nézve a kik minden igyekezetünket letba vetettük, hogy a kertet fenttarthassuk, tervünk nem sikerülte igen fájdalmas lesz, de a gazdagságáról és áldozatkészségéről ösmert Debreczen városnak, az addig fennállott Fröbelkertnek, a közönség részvétele és némes város tulságos takarékosága miatti bukása, nem fog tekintélyemelésére szolgálni. E két tartottam szűksége nek az intézőség érd kében ezuttal elmondani.

Buzás Elekné
Fröbelkert egyleti elnök.

Egyházkerületi közgyűlés.

Debreczen, aug. 24.

Első nap.

Ma vette kezdetét a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi közgyűlése a főiskola nagy gyűléstermében. Révész Bálint püspök és Valli János főgondnok kettős előböklet alatt. Ugy az egyházi, mint a világi részről számos tag hiányzott, úgy hogy a gyűlés egyáltalában nem mondható látogatottnak. Az esperesi kar részéről megjelentek:

Nagy örömmel fogadja egész Vidarbhá ország, de Damajánti csak nem vidul fél; folyton férje után emésztli a bánat. Végre tudós brahmánokat küld szét világszerte. — Meghagyja nekik, minden faluban és minden városban hirdessék az ő keservét és a ki erre választ küld, az lesz Nál. Sehoh sinez visszhangja a brahmánok hirdetésének; csak Rituparna király udvarában ereszkedik szóba Váhuka kocsis egy brahmánnal. Csak annyit mond, hogy az ártatlan nőre, még ha elhagyja férje, gondot viselnek az istenek, és hogy a hü feleség nem illeti haraggal azt a férjet, a ki trónról is megfosztva bujdosóvá lett. Damajánti mindjárt sejtji, hogy Váhuka, bárhogy ellenkezzék arca és állása Nálval nem lehet más mint férje. De hogyan győződik meg róla? Titkon ismét férjválasztót, — szvajamvarát tűz ki, de erre csak Rituparnát, Nál urat hívja meg. Nál befogja a legrosszabb négy lovat, és bár utközben egy fának minden ágát, minden gyümölcsét és minden levelet királyával fogadva, megolvassa, mégis ér egy nap alatt a vidarbháknak több száz mértföldre eső országába. A mint hallja Damajánti a kocsiözörgést, rögtön tudja hogy így csak férje hajthat, sőt a robuszt megismeri Nálak páripái, pávai és elefantjai; Rituparnát szivesen fogadja a király, de Váhuka, a kocsi-nem akar kizöndülni az istállóból. Damajánti ég a gyötrelmetől, hogy férje nem akarja magát meösmerteti, — de Nál végig bántja, hogy neje férjválasztót tart, holott vagy örök özvegységet vagy a mágia tüzet kellett volna, mint hü indusoknak, sorsául választani. Háromszor küldi ki Damajánti Váhukához legügyesebb szolgálóját, ez mind több s több ismertető jellel tér vissza, de a kocsis még mindig nem fedi föl magát. Ekkor gyermekeit küldi hozzá és Nál sirva fakad, de nem mondja meg nevét. — Végre magához hivatta Damajántit és mindkettőnek ajakáról megörd a panasz. Szemből a köny, és mikor Nál megtudja, hogy a

Szeremley József alsó-szabolcs-hajdu vidéki; Szabó János békés bánati, Peterdy Károly beregi, Szabó Károly bihari, Dávid hazay János debreczeni, Szöke János érmelléki Lukács Ödön f, szabolcsi, Székely Károly heves-u, kunsági, Csernák István máramaros ugc ai Benesik István bányai, Segesváry József nagykarolyi Szél Kálmán n. szalontai Kiss Aron szatmári esperesek. A segédgondnokok közül megjelentek: Gr Degenfeld József, gr. Ráday Gedeon, Ritook Zsigmond, Fráter Imre, Horthy István, Ujfalassy Sándor, Izsák Dezső; a debreczeni egyház részéről Sápó Sámuel egyh. megyei gondnokai ranggal; az egyh. kerületi tanácsbírák közül itt vannak: Balogh Ferencz, Kiss Albert, K. Tóth Kálmán, Némety Lajos, Beke Mihály, Thal Kálmán, az egyh. megyék küldöttéi közül felemlítjük, hogy az a szabócs hajduvidéki Soltész László, Katona Endre, Lengyel Imre, és Czeglédy Lajos, a biharit: Kun Béla, és Miskolczy Árpád, az érmellékit: Kassay Ignác, Konrad László, a debreczenit: László János, Nagy Lajos, Nadányi Miklós, és Nagy Ferencz, képviselik. A nagyszalontai egyházmegyéből jelen van Dr. Tisza István világi tanácsbíró. A debreczeni főiskola részéről: Csiky Lajos, Tüdös János és Joó István, a debreczeni egyházról pedig: Nagy Ferencz, Mészáros József, Beke Mihály, dr. Legányi Gyula, Somogyi Pál, Rab László, Dr. Király Ferencz presbyterek jelentek meg, — ezek fogják a tanárválasztó küldöttség debreczeni felét is alkotni A nagykállói egyház is képviselteti magát Buda i Ferencz által. A gyűlést főt. Révész Balint püspök ur buzgó imájával vette kezdetét, melyben könyörgött a magyar zrot. egyház tejes jogegyenlőségének kiérdemelt megnyeréséért is. Ezután rövid megnyitó beszédet tartott, melyben üdvözölte elnökúrsát és a gyűlés tagjait, kiket az idő böles felhasználására és a tárgyszorozat nyugodt letárgyalására kért föl.

Tóth Sámuel egyh. főjegyző felolvassa az egyh. megyék felső és középsikolák s a debreczeni küldötteinék névsorát. Bejelenté továbbá, hogy Ilyés Bálint Tabajdi Károly és Szeremley Sámuel egyh. kerületi tanácsbírák és Kulín Imre nagykarolyi egyh. megyei gondnok szorgos elfoglaltasuk miatt nem vehetnek részt a gyűlésen.

A nagy karolyi egyházmegyéje új esperese Sege s váry József kántor jánosi lelkész leteszi a hivatalos esküt, mely után ajánlja magát az egyház kerületi tagjainak támogatásába, igérven a maga jóakaratu buzgalmát. E beszédre főt. nagys. püspök ur válaszol.

Megalakítanak a bizottságok a főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyvének, a segélyegyleti pénztárnok számadásának felülvizsgálására, a díjlevelek, esere vásárlási s eladási szerződészek előleges átnezésére. E bizottság elnökei Degenfeld József gróf Várady Gábor és Kiss Aron esperes. Tóth Sámuel felolvassa a lelkész képesítési vizsgáról szóló jelentést. E szerint első vizsgára jelentkezett 22, másodikra 1 ezenkívül első képesítési pótvizsgára 3 ifjú. A vizsgáló bizottság mindannyiójokai locsátotta vizsgáló bizottság mindannyiójokai locsátotta vizsgára; mely intézkedés a közgyűlés jóvá is hagyta. Kitiűnő eredményel tették le a vizsgát: Nagy József, Ilyés Endre, Sass Béla, Kutas Bálint és Szücs László.

E jelentés a vizsgázott tiszteletes atyafiak előtt olvastatván fel, annak végével főt. s nagyságos püspök ur szép buzditó beszédet

szajamvara csak csel az ő kedvéért, felveszi ismét régi tündöklő alakját és

A szép arcu Damajánti
Nál fejét keblére vonta,
Ugy sohajtott a dicő hölgy
Elmerülve fájdalomba.

Nál király is mig nejt
Tartá átöleire karja,
Ugy állt szóltanul sokáig
Butól, kintől ányilva.

Most már boldogsághoz mi sem hiányzik, mint hogy kinoszt és országát vissza nyerje. Könnyű dolog ez Nálnak, mert Rituparna királytól elanulta a számolás és kocszakás mesterségét. Uj játékra hívta fel tehát Puskarát és most nemcsak nyereséget de maga birodalmát is elvesztí. De Nál nem üzi el trónjáról, nagylelkűen mindent visszad öcsésének, a mit töle elnyert, maga pedig bevonul a niszadák fővárosába, a hol oly boldogul él, mint az Indra Nandanában, az istenek édenében.

Im a bajos regé, melyet Fiók a magyar irodalom kertjébe átültetett nagy fáradsággal és szigoru hüséggel. Sőt fordító hüségé igen is messze ragad. — Az erditi szövege mit sem akar változtatni, pdig a költői érzékü olvasó hamar észreveszi, újabb tudósok be is bizonyították — hogy költemény nem maradt reánk teljes épségben. Evezredék folyamán számos toldás — foldás, ferdités esett rajta; különösen a brahmánok, a kik e regét könyvbe írták, vagy k söbb lemasolták, nagyon rajta hagyták a kezök nyomását, tudákos ezimmetlontak be az egészét E ferditésektől, becsusztott hibaktól és kivált a tudákos toldalékoktól bizavást megisztithatta volna Fiók a magyar Nál és Damajánti t. A második részben sokat rövidíthetett volna mert ez aránytalanul hosszú; sok is benne az ismétlés. A mely strófkákat pedig a brahmánok a maguk érdekében a pápi rend dicőstésére a költeménybe beléköltözték, mind kihagyhatta volna. Ugyancsak a brahmánok zaklatták ugy

intézett hozzájuk s jó kívánások után történt meg elbocsátásuk.

Felolvastatik az egyetemes presbyteriumi szövetség Belfastban tartott nagygyűlésének a tiszántuli egyház kerülethez intézett üdvözlete, melyben a nagygyűlés reményét fejezi ki arra nézve, hogy 1888-ban Londonban tartandó nagygyűlésen a magy. ev. ref. egyházak küldöttségek fogják magokat képviseltetni; örönd továbbá a debreczeni zsinat alkotásain is. Ez üdvözlet élénk éljenzéssel fogadtatott.

A presbyterianszövetség bizottság elöterjeszti eddigi eljárásáról való jelentést, mely jó részben a presbyteriumi szövetség belfasti nagygyűlése emlékkönyvének áttanulmányozására vonatkozik. A jelentés szemlélet tart a vaskos emlékkönyv tartalma felett, mely értekezésből, az egész világon levő presb. egyházakról szóló kimutatásokról stb. áll. Érdekesnek tartjuk mi is olvasóinkkal közölni, hogy a föld kerékésén levő presb. egyházak 23821 lelkeszi állomást, 101 ezer bresbyter, 58 ezer diakonust és több mint 600 missionáriust számlálnak; van 60 theologiai intézetük 351 tanárral, 2996 hittanbálatával s több mint 1 millió kötetből álló könyvtárakkal. E számok összehállításánál Magyarországra is tekintettel voltak. Az egyh. kerület presbyteriumi bizottsága abbéli óhaját fejezi ki, vajha egyh. lapjaink nagyobb érdeklődést fordítanak az egyetemes szövetség működése iránt, továbbá, hogy az emlékkönyv értekezései, melyek ben a magyar kálmista egyházra nézve is sok üdvös eszmék foglaltatnak, tanulmány tárgyaivá tétetnének. Erre a konvent figyelmé is felhívandó. Maga a bizottság ajánkozik a presbyterekről írott értekezés tanulmányozására. A jelentés II. része az egyetemes szövetséggel való érintkezés módjára vonatkozik; ezzel kapcsolatban a bizottság indítványozza, hogy a magyar egyház, 30 tag küldésére volna jogosítva, évente 300 frrtal járuljon a szövetség pénztárába. E fillérek bőven kerülmének vissza, mint a valdens és cseh egyházak példája mutatja.

Ugyanczon bizottság jelenti továbbá hogy Balogh Ferencz hittanár az egyet. pres. szövetségnek meg az edinburghi nagygyűlésén lépéseket tett a londoni kollegiumban egy magy. ref. hittanhallgató ifjú részére való alapítvány felállítására iránt. Támogatta őt ebben nagyságos Szilassy Gyula hitbuzgó református nagybirtokos, ki jelenleg Helvétia lakik. Oswald Dykes londoni lelkész melegen felkarolta ezen eszmét s a londoni presbyterium mult év szept 14-n csakugyan kimondta a stipendium felállítását egyelőre csak egy évre. Ail ez 60 font sterlingből s 10 font uti költségből; s már ezen évfolymában életbe lép. Mostan Révész Mihály cseggy segédlelkész nyerte meg. A közgyűlés Balogh Ferencz és Szilassynek fáradozásáikért és a kegyes alapítónak köszönetét szavozott a közgyűlés s egyuttal a szövetségi bizottságra, mely eddig lelkészekből és hittanárokból állott, világi részről bevalasztotta Degenfeld József grófot és György Endrét.

A Baldácsy alapítványi bizottságra a kerület részéről a jövő cyclyusra reudes tagul újból Révész Bálint póttal pedig Kiss Aron esperes választatnak be. Tóth Sámuel főjegyző jele ti egyszermind, hogy már a jövő évben az alapítvány jövedelméből egy rész ki fog osztatni segélyképen a kerületek között.

meg a költeményt az indus mithológia isteneivel, meséivel és hasonlataival, melyeket csak úgy értünk meg, ha folyton szemmel kísérjük a szöveghez csatolt magyarázó jegyzeteket.

Ez azonban fölöttébb megzavarja, sőt le is rontja a költői olvasmány élvezetét. Szóval Fióknak nem kellett volna oly lelkimeretesen ragaszkodni az eredeti szöveghez; s minthogy műve nem a tudomány embereinek hanem a nagy közönségnek szól, ezért nem annyira hű fordítást, mint inkább szabad átdolgozást kellett volna nyújtania.

De más tekintetben bárki is költői élvezetet fog találni a magyar Nál és Damajánti b a n, mert Fiókot verselés, nyelv, általán előadás költői léleknek bizonyítja. Nem mondhatnók, hogy verseibe apróbb hibák be nem csuszak, de rajtok könnyen javíthatni; egészében azonban nyelve ritmosos, diktálójá költői. Általában a Sohrab fordításához képest jelen műve nagy haladásról tanuskodik. Költői előadása oly egyszerű és mégis változatos; megfelel a cselekvény gyors vagy lassu menetének, a személyek csöndes vagy viharos lelki állapotának, elbeszélő hangja oly könnyes, oly folyékony, hogy csak az idegen nevek és szók juttatják eszünkbe, hogy fordítás az, aminek élvezetében beleremültünk.

Ugy, hogy Nál és Damajántit olvasva, nemcsak a tündérszép regében, hanem költői nyelvében, ritmosos verselésében is gyönyörködhetünk.

Reméljük is, óhajtjuk is, hogy Fiók a Salmásné és a Mahabharata füzéréből mentől több keleti gyönygőt kiszakítson, de el ne feledje egy kevésse megcsiszolni, mert csak úgy tűnnek élők is teljes értékükben és csak akkor gyönyörködhetik a mi szemünket is egész fényükben.

Dr. Kardos Albert.

A gyűlésre s az államunkban elután segéd tartatik.

Debreczenből Budulás várak nap reggel 360-an utaz 1 m re kir. alatt. A halgalmas képgó kocsi a dalárda egy sikban a R uton ez egy tett egyes levelét más

— Az 31-dikén lését. A k nagy napok nemzeti ünseből készen, csak 1 legalább 1 szandékozni alapító tagkebeléből várra. Melélasztmány.

— Tá tápintézete alatt kiszó ügye, illet 79. én azért felhí mint pékm szandékozni jára a koll megjeleni 1885 augu nevében C

— U már, hogy vonaton u Szathmárr lekedni, h az a kelle 7 órákor tovább utó időznők. reggel 4 ó perczkor. 8 óra 46

— T tanítórend nyilvános évre folyó napjain m ténik, ugy pótló, jav megtartat nyitása — 1-én lesz gondnoko olyan tan s 12 éves t e s n y a l i minden t fizetni. A fele a be márczius 1885. aug

— Az erdél rendkívü gyűlése én Buda inditattu érvényes tidijegye Kolozsv 50 kr.

— Rona Jó a Behr- Sebesty val nyel most va ki fogja

— Évfordu tus 29 é szágos ünepepé lesz. Itt dékozna uyes ki termébe történelő ostro nyul ejt ből és t taktak.

— köző ny is ki le bizottság Budape

...ságok után történt
...yete mes pres.
...éség Belfastban
...tisztantuli egyház
...zlete, melyben
...jezi ki arra nézve,
...tartandó naggyű-
...házak küldöttségi-
...pviselítetni; örvend
...inat alkotásain is
...ssel fogadtatott.
...n s z ö v e t s é g i
...gi eljárásról való
...a presbyteri szü-
...se emlékkönyvnek
...kozik. A jelentés
...lékkönyv tartalma
...l, az egész világon
...zoló kimutatásokról
...k mi is olvasóinkkal
...sán levő pres-
...állomást, 101 ezer
...ust és több mint
...nak; van 60 theol.
...ll, 2996 hittanul-
...illió kötetből álló
...k összeállításával
...ttel voltak. Az
...zövetségi bizottsága
...ha egyh. lapjaink
...tanának az egyete-
...e iránt, továbbá
...rtekezési, melyek
...a egyháza nézve
...altatnak, tanulmány
...a konvent figyelme
...ottság ajánlkozók
...ezas tanulmányozá-
...a egyetemes szü-
...dójára vonatkozik;
...síg indítványozza,
...tag küldésére volna
...járuljon a szövets-
...bőven kerülnének
...eseh egyházak pél-
...g jelenti továbbá
...anár az egyet. pres-
...bourgi naggyűlés-
...doni kollégiumban
...tató ifju részere va-
...ant. Támogatta őt
...y Gyula hitbuzgó
...ki jelenleg Helvétis-
...s londoni lelkész
...szmet s a londoni
...t 14-n csakugyan
...állítását egyelőre
...font sterlingből s
...már ezen évfolya-
...Révész Mihály ese-
...eg. A közgyűlés
...nek fardozásáikert
...szöveget szavazott
...zövetségi bizotts-
...zékéből és hittaná-
...szról beválasztotta
...a György Endrét.
...a pítványi bi-
...ró a jövő cyclusra
...Bálint póttagul
...választatnak be-
...ti egyszersmind,
...alapítvány jöve-
...osztatni segélyké

A gyűlés további érdekes folyásáról tér
szóba s az idő előhaladottsága miatt holnap
számbunkban hozunk részletes tudósítást. Ma
depután segély egyleti választmányi gyűlés
tartatik.

Napi hírek.

— **Debreczeniek Budapesten.** A Deb-
reczenből Budapestre rendezett tömeges kirán-
dalás várakozáson felül sikerült, miután a teg-
nap reggel elindult különvonattal körülbelül
300-an utaztak fel a fővárosba Simonffy
Imre kir. tanácsos polgármester ur vezetésé-
s alatt. A hajnali órákban a város ritka moz-
galmas képet nyújtott, és egymás után robo-
gó kocsiok zaja ébresztette fel a lakókat. A
dalárda egy egész kocsit foglalt el, egy má-
sikban a Rác z. Károly zenekara, mely az
utton ez egyes megállási helyeknél rázendi-
tett egyes nótára. Tudósítónk táviratait és
leveleit más helyen közöljük.

— **Az erdélyi kultur egyeslet aug. 30.**
31-dikén tartja meg szervezködő közgyű-
lését. A kolozsváriak lázasan készülnek e
nagy napokra, hogy azokat valódi fényes
nemzeti ünneppé tegyék. A haza minden ré-
széből készülnek részt venni ezen közgyűl-
ésben, csak Debreczen nem fogadják. Eddig
legalább tíz tudomásunk arról, hogy valaki
szándékozik megjelenni azon. A kaszinó mely
alapító tag lett, nagyon helyesen tenné, ha
kebeléből valamelyik tagját elküldené Kolozs-
várra. Melegen ajánljuk ezt a tekintetes vá-
lasztmány figyelmébe.

— **Távirat.** A helybeli kollégium
táviratára az 1885/86 tanévi folyama
alatt kiszolgáltató étel- és kenyérszállítás
ügye, illetőleg az azzal való megbízatás folyó
hó 29. én szombaton fog eszközöltetni. Ugyan-
azért felhívjuk az azon főzöbasszonyok
mint pékmesterek, a kik erre vállalkozni
szándékoznak, hogy nevezett nap d. u. 3 órá-
jára a kollégiumi gyűlésterem előszobájában
megjelenni sziveskedjenek. Kelt Debreczenben
1885 augusztus 24-én a kollég. igazgatóság
névében Csiky Lajos akad. igazg. tanár.

— **Uj vasúti menetrend.** Emeltetük
már, hogy szeptember elsején az északi
vonaton új menetrend lép életbe. E szerint
Szathmárra ezután nem fog gyorsvonat köz-
lekedni, hanem e helyett meg lesz szüntetve
az a kellemtelenség, hogy a Budapestre este
7 órakor ideérők, ha Szathmárra akartak
tovább utazni, itt másnap hajnalig kellett
időzniük. Szathmár felé induló utazók
reggel 4 óra 56 perczkor, és este 7 óra 05
perczkor. Szathmár felé érkezők: reggel
8 óra 46 perczkor s este 9 óra 14 perczkor.

— **Tanügyi jelentés.** A helybeli kegyes-
tanítórendi római kath. algymnásiumba a
nyilvános tanuló beírása az 1885-6. iskolai
évre folyó évi augusztus hó 29., 30. és 31.
napjain mindenkor délutánjain pedig a
pétől, ugyanezen napok délutánjain pedig a
pétől, javító és felvételi vizsgálatok fognak
megtartatni. Az iskolai év ünneplés meg-
nyitása — Veni Sancte — szeptember hó
1-én lesz. Figyelmeztetnek a szülők és
gondnokok, miszerint az első osztályba csak
olyan tanuló léphet, ki a 9 ik évet betöltötte
s 12 évesnél nem idősebb, mely kor hi-
teles születési bizonyítványal igazolando. — Kivétel nélkül
minden tanuló 2 frt. beiratási díjat tartozik
fizetni. A tandíj egész évre 18 frt, melynek
fele a beiratások alkalmával, másik fele pedig
márczius hó 1-éig fizetendő le. Debreczen
1885. augusztus hó 24-én. Az igazgatóság

— **Kik akarnak Kolozsvárra utazni.**
Az erdélyi magyar köznevelődési egyesletnek
rendkívüli ünnepélyekkel egybekötött köz-
gyűlése alkalmából f. évi augusztus hó 29
én Budapestre és Brassóba külön vonatok
indítatnak Kolozsvárra, melyekhez 14 napi
érvényességű, rendkívül mérsékelt menet-
díjjegyek adatnak ki. Debreczenből
Kolozsvárra I osztály 10 frt. II osztály 7 frt
50 kr.

— **Milyen idő lesz a héten?** Az idő-
járás tényezők jelen állásában a hétre
ennek elején és vége felé esőkkel változó,
szelesebb, hűvösebb, a hét derekán ellenben
csendesebb, szárazabb, kissé melegebb időt
várhatni.

— **Magyar művész diadala külföldön.**
Rona József szobrász hazánkfa, Berlinben,
a Behr-féle 2250 márkás pályadíjat a „Szent
Sebestyén” és „Olympiai győztes” szobrai-
val nyerte el. Rona a két szobrot, melyek
most vannak öntés alatt Bécsben, az öszön-
ki fogja állítani.

— **Budavár visszafoglalásának 200**
évfordulóját, mely a jövő 1886. év augusztus
29-én esik, a főváros tudvalevőleg or-
szágos ünnepélyvel fogja megünnepelni. Az
ünnepély látványos része Budán a várban
lesz. Itt ugyanis nagy diadalmi menetet szán-
dekoznak rendezni korhű jelmezekben s fé-
nyes kiállításal. Ugyanekkor a Vigadó nagy
termében, vagy a kiállítási iparsarnokban
történelmi kiállítást rendeznek a visszafogla-
lást ostrom alkalmával a törököktől szakmá-
nyul ejtett diadaljelekből, és azon tárgyak
ból és fegyverekből, melyek akkor használ-
tattak. A kiállításon ezenkívül az ide vonat-
kozó nyomtatványok, okmányok és kéziratok
is ki lesznek állítva. A főváros művészeti
bizottsága nagyobbat művet fog kiadni, mely
Budapest akkori állapotát, az ostrom rész-

leteit és történetét írja le. A mű számára
hazai és külföldi levéltárakban többen gyűj-
tik az anyagot s illusztrációkat is készítenek
hozzá, melyek között igen nevezetes egy
térkép, mely az ostrom színterét tünteti fel
az ostromló seregek helyzetével. E térképet
XI. Ince pápa adta ki 1686 ban s a vatikáni
okirattárból szerezték meg a mű számára
Legmaradandóbb emlékét fogja képezni az
ünnepélynek az a nagyszabású történelmi
festmény, melyet a főváros megbízásából
Benczur Gyula készít erre az alkalomra. A
kép azt a jelenetet fogja ábrázolni, midőn a
győztes magyar hadsereg élén lotharingi
Károlylyal és Petneházival diadalmasan fel-
vonul Buda várába. A művész a nyári szün-
idő alatt elkészítette a kép vázlatát s ösz-
szel hozzákezd annak kidolgozásához.

— **Az ügyvédek gyűlése.** Az orszá-
gos magyar ügyvédygyűlés tagjait értesíti a
rendező bizottság, hogy a színház, bucsulak-
koma s egyéb jegyek e hó 26-ától kezdve
naponként d. u. 3 óra között az ügyvédi
kör helyiségében (Ferenciek tere, Ferenciek
bাজারja, I. em.) Kossack Arnold dr. bizotts-
jegyzőnél vehetők át; a színházi kedvezme-
nyes jegyeket, még pedig a dalszínháznál 2
forinton, a nemzeti színháznál a népszínház-
nál s a budai színház körben a napi
árakon a helybeli tagok is igénybe vehetik,
a bucsulakoma a Margitsziget felső vendég-
lőjében e hó 29-én d. u. 3 órakor, — a táncz-
vigalom pedig ugyancsak a Margitszigeten
az alsóvendéglőben esti 8 órakor kezdődik.
A szigetről hajó, a melyért résztvevők külön
díjat nem fizetnek, az éjféltámi órákban
indul.

— **Debreczeni jóságok a tenyészmarha**
kiállításán. Hogy Debreczen város közönsé-
gének állattenyésztése se maradjon el az orsz.
kiállításról erre nézve tegnap Nánássy Fe-
rencz ur elnökölte alatt értekezlet tar-
tatott, melynek eredménye lett a következő
felhívás, mely a jóságártó gazdaközönség
hez intéztetik. „Ha debreczeni jóságártó közö-
ség közül valaki jóságával a budapesti orsz.
kiállítás szeptember hó 1-én kezdődő tenyész-
s z a r v a s m a r h a é s t e n y é s z s e r t é s
kiállításán részt akar venni, jóságát f. hó 27-
én csütörtökön d. u. 12 óráig a
„csodörös epreskertbe” hajtassa hol az albi-
ráló bizottság aznap működni fog, s a ki-
állítandó jóságokat átveszi és azok felszállítá-
sáról és elmezéséről gondoskodni fog, megje-
gyeztetvén, hogy a kiállítás az egyes gazdak-
nak semmi költségbe nem kerül. Nánássy
Ferencz.

— **Teljes ellátásra felvétetik néhány**
tanuló a Széchényi utcai 1773 számú háznál
(földszint bejárat a kapu alatt) hol kitűnő
gondozás biztosítottik, egyuttal erkölcsi fele-
lősség vállalatik, és a tanulók haladása a
tanulmányokban éber figyelemmel fog kísér-
tetni. Egy-szersmind alkalom nyílik a fra-
n c z i a s n e m e t nyelvben a házigazda
nyelv tanár felügyelete alatt magokat to-
vább képezhetni.

— **Személyi hírek.** Gróf Zichy
Géza a tegnap tetleni birtokára érkezett
A Pulszky Károlylyal vivott párbanjak
kapott sebe nem veszélyes. Egészen könnyen
érzi magát. Teleky Sándor a népszerű
gróf tengap és ma városunkban időzik.

— **Az egyh. kerületi gyűlésről** szóló
tudósításunkhoz pótlólag írjuk, hogy midőn
főt. és nagys. püspök ur a lelkes képességi
vizsgát tett ifjakat elbocsátotta, azok alkalm-
osságát melegen ajánlott főként az esperesi
kar figyelmébe, kérve őket, hogy a tehetősebb
lelkészek körében hasanak oda, hogy a hely-
nélküli nagyon is megszapordott segéd lelkész
jelöltekét legalább ideiglenesen fogadják ma-
gokhoz. Kiss Áron esperes ezen be-
szádra biztosította a püspök urat az esperes-
sek jóakaratu indulatáról.

— **Hymen.** Havas József helybeli
czukor nagykereskedő tegnap jegyezte el
Friedlender Soma nyiregyházi keres-
kedő szép leányát Fanni kisasszonyt.
Aldás a frigyre!

Európa előismerését kiérdemelt tanulság teljes
kiállítását kell megtekintennünk. Ezután ebédre
gyűltünk össze a debreczeni csárdánál. Jó
kedv volt; Rác Károlyék húzták. — A
kiállítás megtekintése után az első nap pro-
gramja véget ért.

Budapest aug. 24 (eredeti távirat) A
délelőtti közrakta rak megtekintésével
telt el; itt P e k á r I m r e igazgató kala-
uzolt bennünket. Most megyünk a kiállításba.
Este a der. dalárda hangversenye lesz a ki-
állítási zeneteremben.

Budapest aug. 23.
Utazásunk nem különbözött más társas
utazásoktól, egy-egy kupében utazó társaság
hamar összeszokik s azután megered a vidám
társalgás mely a különben unalmas hosszú
utat kellemessé teszi. Háromszázhetvengyből
állott az utazó társaság melyben minden ren-
dű és minden rangu utazó volt található.
Természetesen egyfolytában utaztunk s itt
ott csak addig állottunk míg a vaklovat
megittatták.

Szajnál egy kis baleset történt:
egyik harmadosztályu kocsiiban, a hol is egy
kocvas segéd valami főbort öltényt babrált
a töltévy ujjai között elsülvén hüvelyk és mut-
ató ujjaik érzékenyen megsértette s ezenkívül
vele utazott tanítómesterének jobb szemét is
megsértette. Hirszerint S p i t z lakatos mes-
ter.

De hát ezt alig tudták még a szomszéd-
dos kocsiiban is, és így nem igen csinált ez
eset valami rossz hatást, — mert kevesen
tudták meg. A segéd különben a R ó k u s
körházban kötözte be sebéit, mely épen nem
veszélyes. A tanulság különben belőle az,
hogy nem gyermek kezébe való a „puska.”

A kitűzőt időben pontosan megérkez-
tünk. Nagy közönség várt reánk s ugy hely-
yeztek el hivatalos felügyelet mellett az
előre kirendelt kocsiiban s kit kit szállására
vittek, — tejenként 10 kr-ért.

Délután 3 óra előtt a mint a pro-
gramban is van, gyülekeztünk a kiállítás fő-
bejárata előtt s pont 3 kor bevonultak az
igazg. épülete elé hol már a kiállítás 2 od
elnöke Gr Z i c h y J e n ő várt reánk, a ki-
állítás tisztikarának élén.

Igen szép üdvözlő beszédet mondott s
igen szépen emlékezett vissza az ő debrece-
ni fogadtatására; beszédét többször zajos tet-
szés nyilváníások szakítottak félbe. Majd a
felrúdulókat vezető polgármesterünk Nagy-
ságos Simonffy Imre válaszolt megköszönvén
a szíves fogadtatást. Ezután a dalárda éne-
kelt egy igen szép dalt mit a roppant számú
közönség nagy lelkesedéssel éljentzett meg.

Most a meuet a „Debreczeni csárdá” hoz-
vonult, hol már terített asztalok vártak s
azok kik még mostanáig sem érkeztek, mohó
étvágyal láttak hozzá.

Itt igen rokonszenvenesen fogadták a két
sárga szalagos debreczenieket, a kiknek nagy
részét piros egészségűtől duzzadó arcukért
is megbámulják.

Most már, mikor e sorokat írom szer-
széled a társaság hogy tájékozza magát ezen
a városligetben ültetett müremek városkában.
Majd este a „debreczeni csárdá” ban kedélyes
vacsora mellett ismét találkozunk.

keresnek, ilyeneket is bőven fognak találni.
A látogatók kényelmére a Kőbányára közle-
kedő lovasutttól, mely a kiállítás alatt sűrűb-
ben közlekedik, a kiállítás helyére omnibus
öszeköttetést létesítenek.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)
BUDAPEST aug. 24. A német va-
sutegylet közgyűlése ma megnyílt az
országház nagytermében. Elnökké egy
hangulag Wese, a porosz vasutak igaz-
gatója választott. Br. Kemény Gábor
miniszter meleg szavakkal üdvözlö a meg-
jelenteket, mire az ülés bezáratott. Ezután
a gyűlés testüleg megtekinté a kiállítá-
st. Délután Kemény miniszter lakomát
ad tiszteletökre a Hungáriában

Felelős szerkesztő és kiadó (aptudajdonos)
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

FOGORVOS

Dr. DRÁK

(szolgált Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fog-
orvos és udvari tanácsos segédorvosa)

fog- és szájbetegségeket alaposan

gyógyít.

Odvas fogakat a legkötőbb anyagokkal töm
(plombiroz.) — Egyes müfogakat és egész
fogsorokat a legujabb amerikai légnymatu
szerkezet szerint készít.
A fogkö, vagy bármily lerakomány
által éktelelné vált fogakat megtisztít-
tja.
A használhatanná lett fogakat és fog-
gyökereket eltávolítja.
Rendel: d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig naponta.
DEBRECZEN, piac, Vecsei-ház (a „Bika” szál-
loda és Nagy-Hatvan-utca közti soron.)
Dr. DRÁK „antisepticuma” (fogpor és száj-
viz) a fogak és szájrú tisztántartására.
Ára 60 kr.
Főraktár: Göllt Nándor gyógyszerháza a
„Mégváltóhoz.”

Tetemesen leszállított ár melletti

csődalatti kiáruulás.

vb. Michelstetter Henrik csődtö-
megéhez leltározott mindentéle cipőknek
és csizmáknak becsáron alól is kiáru-
lása a csődválasztmány által elhatározat-
tatván: értesitem a n. é. közönséget,
hogy a még meglevő cipő és csizma
árak, f. hó 24-ik napjától kezdődőleg,
Michelstetter Henrik üzlethelyiségében
most már nemcsak gyári áron alól, ha-
nem becsáron alól is, (mely a gyári ár-
nál jóval kisebb) tetemesen leszállított
árak mellett kaphatók.

Tömeggondnok.

Eladó

A nagyváradi-utczán 2210.
sz. ház onódi földel vagy
anélkül eladó.
Ertekezhetni ugyanott
hátul a udvarban.

Kiadó étterem.

A „HUNGÁRIA” étterme igen előnyös
feltételek mellett október 1-től kezdődő bér-
letre kiadó, teljes felszereléssel.
Ertekezhetni a Hungária kávéház tulaj-
donosával.

MATTONI-FÉLE

GLESSHÜBLER

legjobb asztali- és üdítő ital,
kötő hatásának bizonyult köhögésnél,
göggelajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

